

ТОЛДЫ

ГУРБАН ДАЙНДА ХАБААДАГША

Хөхөд час болоод бай-
тар, хүүхдэй «шаада» гэх
эбэн дуулаа гэнэ. Ямар
эхэ байр болоод!

«Оролдсонотой арга-
шан» гэж Д. Г. Горбу-
нов тухай статъя бэш-
хээ, погитотдел ошожо,
тэрэ хүн тухай хонир-
хобоб. Тэрэнэй хэрэг,
намтар намайе гайхуу-
ла. Нэгдэхим империа-
лизм дайндо фронт дээр
гарганах багьяа тухай
уншабаа. «Эрэлхэг зоригтой түлөө» гэж
дайшлалыг 4-дх шатын
медальда хүртөөд, аха-
лагша унтер офицерэй
нэрэ зэргэ олгохо гэжэ
зууршалагдаба гэжэ бэ-
шээтэй байба.

Дурбан нара соо яба-
га, арай гэжэ нутаг-
гаа бусажа ерхэхэдэ, дайн
дээрэ бууба. Хударин парти-
занай полкин ахалажа арга-
шан боложо оробо. Сагаанта-
ниие, намандалса, хубсалаха
сэрэгтэй нэгдэхэдэ, Удун-Бай-
шангыг сүүлэлсөөд, сааша-
да Шэц хотые абаха шэлгэ-
лээр ошолсонотой байба. Шэц
хотые сүүлэлсээбэ. ДВР-эй
ниислэл болонон Шэц хоты
дээрэ сэрэгтэй хубсаанаар хуб-
салжа, саашаа Дагуур шэлгэн,
дайсадые намандалса, нүүл-
дэе Волочаевка дээрэ дай
дүүргэлсэжэ, зүүн хизаарай сүм
сүүлэлсэхэдэ, түрэл нутагаа
тэрэ бусажа ерээ. Олон най-
шаалда хүртэниен бодотсоор
үнэмшэлхэ баримтатой саар-
нуудтай хүн байба. Эндэ хара-
нан үзэһинөө нүхэр Горбунов-
тоо хэлэхэдэ:

— Булта зүб даа. Гурбадахим
дайнда хабаадаха үйлэтэй хүн
ябаа хаб. Тэдэ хахба. Хүсэ
шаданки хушарса. Имээ муу-
хий хара тахал дайсангай бул-
та тэмсэхэ ёһотойбди, — гэж
бэлэй. Нүхэр тухайгай статъя
бэшээд, редакци руу абааша-
жа үгэбээ. Тэрэ статъяимай
удаан сар соо гарабагүй. Ре-
дакторта орожо, статъягаа нэ-
хэбээ. Редактор анхгүйг хууд
гээд, сэхэ урдаһааа хаража:

— Тэрэш хайшаал хүн ааб?
Шалгалта дээрэ ябана ёһотой.
Немечтэ плэндэ удаан байһан
байха. Хаянай хайраттай юм
гэдэг. Дайсанай тагнуушлан
байжа болохо. Шүдхэр мэдэ-
бэ. Ши нарын, нэргэг бай-
гээд даа. Ухаан бодолдоо
ороогүй херюу хүлээжэ, мун-
сар мунсалдуулан юм шэнги,
тархини үнэн үршишээб. Хэ-
лээ хариушые тэрэ дороо
олдобогүй. Энэ болонон хөө-

рэлдөөн тухай нүхэртөө шидэ
гэжэ үгэ гарабагүй. Урда мэр-
тэр урын зөөлөн харинсаагай,
үнэн сэхээ хөөрлэдээг бай-
габди. Мун хүн гэжэ нэгжэ
турхэ ямаршые үндэһэн бай-
гагүй. Шам тухай статъя бэ-
шээб гэжэ найрахаархидан
аад, гарахагүйдэнь, нүхэрэй-
гөө урда агуй байдалдаа оро-
нон шэнги ябадаг байгаб.

Дайнай хоёрдохи зун эхил-
жэ, фашистууд зунай довтол-
гоо эхилбэ. Манайшые дивизи
хүсэн түгсэ боложо хэлбээ.
Зунай найхан сагай үедэ диви-
зиимай фронт мордобо. Дон
мүрэн шадар буужа, Сталин-
град хотодомон түймэр шэн-
гээр дуггашан довтолгоо яба-
нан фашистуудай урдаһаа ту-
ладан, түрүүлшнхээ дайнда
орообди. Эндэ үдэр Бу-
рини шанга тулалдаанда Д. Г.
Горбунов нүхэрн бэрхэ арга-
шан, зоригтой хүн, ёһотой
патриот ябаһааа харуулаа гэнэ.

«Оролдсонотой арга-
шан» гэжэ гаршгальт минни статъя
одоошье газетэдэ гаргаба.
Удунгүй Горбунов «Шэн зори-
гой түлөө» медальда хүртээбэ.
Импералист дайнда абаһан
медальда энэ медальтаа эр-
гэлүүлээ зүүжэ абахадаа, тон
зохиодор харагдажа, олоной
анхрал хандуулаа, тон хүн-
дэтэй, мэдээж хүн болошоо
гэнэ. Дайнай замханан сүүлэ
номгон сагта окоп гүй, али
блиндаж соо сар элгээжэ нуу-
хадэ, хоюуланаймхай хөөрлэ,
хэжэ юмжэ барагдахагүй. Тү-
рүүлшн дайнда, мун гержадан
дайнда уршадан хонинуулаа,
түрүүн найга абаһан тухайгай
— хөөрхэ юмжэ дүүрэн бай-
на. Хүнике хонирхуулжа, эгш-
тар энеэлжэе шадха.

Сталинград хамгаалсажа
зүнаад, сүүлэлсгэн шанга ту-
лалдаанда хабаадсалса, ма-
най дивизи алдар солохо хүр-
тээ, 82-дохи гвардйскэ диви-
зи бололгодо. Бидэ булта
гвардеецүүдэй амьдартай боло-
боди. Д. Г. Горбунов бидэ
хөөрөй үбсүүн дээрэ Улаан
Одоной орден яларба. Дайнай
гурбадахим зун эхилжэ, фаши-
стнууд эхэ хүсэ зангиджа,
Курскын бүлүүлүр дээрэ до-
втолгоо үүхсэн туршаба. Тэндэ
болонон шанга тулалдаанда
манай дивизи магтаалтай гара-
нан юм.

Кушка хотодо байһан Крас-
нодарскын миномётно учили-
щида манай элгээбэ. Нүхэр-
тээ, Горбуновтоо тэбэрлэ-
дэн хахсажа, холын Дунда
Ази руу мордло бэлэй. Энэ
училищида арабад нара хура-
жа, шэнэ «Катюша» буугай
мэргэжэлтэй командир болоод,
гурбадахим Беларусскя фрон-
тын табадахим артиллерийн кор-

пусто элгээгдээбэ. Эндэ
энэл фронтодо дайнай дүүр-
тэр албаа үргэлжлүүлээбэ.
Тэдэ Д. Г. Горбунов нүхэртээ
бэшээтэй холбоотой байжа, тү-
рэл Забайкальскыгаа дивизи-
он хонинуудые дуулааг
ябаб.

Манай сэрэгтэй довтолгоо али-
шье фронтдо урагшатай ябаал
даа. Зүүнор минни алба хэжэ
байһан сэрэгтэй дайлагдажа
байһан Зүүн Пруссии немец-
үүдэй хүрээлүүлэгдэбэшье,
шанга тулалдаан таһалдаагүй.
Кенигсбергын түлөө шийдэхэ
тэмсэл болоо. «Энэ хотые түр-
гэн абажа, эндэ дай дүүр-
гээд, Берлин сэхэ ошоходни»,
— гэжэ байлдаанай заһбарта
хөөрлэдэхэбди.

Удунгүй Кенигсберг манай
гарт аорбо даа. Берлин ошо-
но үдэрөө хүлээн байтарай,
тэндэ Илалтын туг хийдүүлэг-
дээ бэлэй.

Улааны манай сэрэгшэд зүүн
тээшээ мордожо, Забайкаль-
скя фронтын туг доро Эхэ-
Хинганине дабалсажа, мили-
тарис апотонниие даралсаа бэ-
лэй.

Албанһаа табигдажа ерхэхэ-
дэ, Д. Г. Горбунов үнн табиг-
дажа ерхэхэ, Улаан-Удун
Шанхонгодо байра абаһан,
Забайкальскын түмэр замтай
ариг сээрэе сахилтын алаба-
да ороной байгаа гэнэ. Улаан-
Удун Шэц хөөрөй хоорондо
ябаха харюусалтай хүдэлмэр
бэлүүлжэ байгаа.

Одоо нүхэртээ уулзажа,
гэртэй хүрээжэ, Елена Петро-
ва хүшнэнь найхан сай уугаа
бэлэй.

Дмитрий Георгиевич данан
табан наһан дээрэ Ленинэй
орденээр шагнагдажа, эхэ бар-
и болоо бэлэй. Дмитрий Ге-
оргиевичи хүжижэ, зугаалжа-
шые нуухадаа, дуу дуулааг-
гүй зантай хүн байгаа. Юндэ
дуу дуулааггүй байһан тухай-
ны асуулаа:

— Газар уһан дээрэ ганса
түрэнэн хубуутэй бэлэйб. Тэр-
эмин аюлдаа орожо мордо-
шоһон юм даа, Ангир шэнги
нуулаа, хоёр үншэн хүтшэд
наһатай болохо бүрээ хубуу-
гээ шамалжа нуулаагди. Хү-
тшэд хойшо дуу дуулаа-
гүйб, — гэжэ гунгитгайгаар хэ-
лээ гэнэ. Тингээд гэнэ найхан
хүхио шарай шарайлан:

— Минни халуун хабаадан-
гай хубуутэй болонон айл
олон юм! Буряад зон намайе
«найжамнай» гэдэг байгаа. Ми-
ни хун болголсоһон хубууд
олон. Тэдэ булта манай хубууд
гээшэ, — гэжэ агша гэнэ.

Дмитрий Георгиевичоо табан
наһа дүү Елена Петровна
хүшнэниие үлбэртэн, үргэм-
жэдэ орожо, наһа бараа. Хүг-

амаршалга элгээһэн байгаа.
Удунгүй бэшгэ ерээ. Тэрэн
соо нигэжэ бэшһэн мунрууд
байба: «Үндэр наһагаа нүү-
дооро тэмдэглэхэ гэжэ хоёр
шамалжа абаа гэнэ. Тэдэ
хэншье ерээгүй. Нүхэрн байһал
үбгэржэ ябана гэжэ ааб даа.
Намайе дүрбэдхи дайнда бу-
татаг гэжэ мянган түхүрэг мүн-
гэ «Эб найрамдалтай жасада
үргэбээ. Бүхы байра, бараагаа
намайе үргэжэ байһан эхнэр
Ковенниковагай нэрэдэ оруу-
лаб. Минни хойно энэ эхнэр-
ые гээшэшлэхэ хүндэ дайрал-
даа наа, ши туһалаарай. На-
майе үргэжэ оролдоһон хү-
ниие аршалха ёһотойш...»

Дмитрий Георгиевич болбол
олон нүхэдтэй, тэдэнхээ ходо
бэшгэ абалсажа байдаг. Нүхэ.
дэйнгөө хоорондо холбоо зал-
гадаг, ехэл мандаа түһатай зүл-
юм.

Энэ жэлдэ Совет Зэбсэгтэ
Хүсэнуудтэй 70 жэлэй ойдо бэ-
лэхэдхэй боложо байхада, Фе-
ралын тэнгэрэ Ленинэй ор-
дендо Забайкальскын сэрэгтэй
округтой командованиин уряа-
лар Шэц хоты ошоходоо,
Д. Г. Горбуновтой айшлан бо-
лохо, ноураараа уулзажа,
удаан хөөрлэдөөб. Үндэр наһа
найжа, баян наматараа үргэл-
жүүлжэ, найзаар үбгэржэ
нууна даа. Үбгэржэ, оролгогш-
шые болоогүй, урдаһаагай
даруу найхан эхлэхэдхэ сэрэн
дээрэ хэлэжэ нууна. «Эрдэни
элэхэ бүрээ үнгэ орожо, эрэ
хун ябаха, үлгэлхэ бүрээ ухал
орохо», — гэжэн буряад ара-
дайгай сэрэн үгье наһандаа
оруулжа нуулаа. Үбшэн та-
малжа, унтар дээрэн тэрэ-
ниие барина. Тингээшье нэ-
гэшье боложо, уршагад гэнэ-
гүй.

Өөрынь үргэжэ байһан Лю-
бовь Денисовнае магтана.
— Нурагшад ерэжэ туһал-
хые оролдодог, Сэсэг юмэ
асардаг, — гэжэ, налбаржа бай-
һан баглаа сэгэ тээшэ хара-
на. Эрээд, дуу хүжэм наа-
божа үгээдэ: Эндэ намтай хол-
боотой хүжэмэй училищи би.
Энэ училищида 500 түхүрэг
мүнгэ бэлэг үгөөб. Минни бу-
янда хүжэм наадаха юм, —
гээд тэрэ үлэ мэдэг энэбчил-
нэ. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ
Хүжээтэй совет жасада наһар
мүнгэ оруулжа байһанаа тэрэ
дуулаа гэнэ.

Най мэдэхэ хүнэйнгэ «най-
хан үгье дуулажа нуухада,
ямар аятай гээшэб! Эхэ орон-
до үнэн сэхээр алба хэжэ,
эдир ширгаг наһаа үнэгэр-
һэн, гурбан дайнда хабаада-
жа гараһан Д. Г. Горбуновтой
шарай сээр, сэдхэлхэ найхан
байна даа.

Ц. НОМТОВ.

АШАНАР

Таабай төөбин хоёр ашанар олон юм.
Бултын нэгэ доро суглуулаа хада, тэдэнэй
тоо 10 болоно. Эгэ ехэ гэжэ тоололдодог
түрүүлшн аша — Баяр табатай, мүнөө Мос-
квыа городто ажаһуудаг. Хойто жэл август на-
рын гурбанда зургаатай болоходоо, нуруу-
лида ябажа эхилхэ юм. Баяр табатайшые наа,
төөбин таабай хоёртоо бэшгэ бэшээд, буряад
номуудые, «Хараасгай» журнал ходо элгээ-
жэ байхынь захижа байдаг.

Баяртай удаа түрэнэн мундуу булгарга бэ-
тэй Жена хубуун Сержа гэжэ торшогор
дүүтээ Шэц городоо зүүлжэ Дугури-
н уужам талада баригдаһан шэнэ городто ажа-
һуудаг. Эхнэрээ институтда нуруа, амангаа
сэрэгтэй алба хэжэ байһан хадан, Жена Се-
рже хоёр нарай найжа байхаа таабай төө-
бини хоёртоо үргүүлэн юм. Ахын гурбатай,
дүүнэй хоёртой байхада томо хара Түрик но-
хойтоо, духадаа эгээл табан мүнэнэй тухай
сэг сагаан тоонгтэй ээрэдэ унагатаа, хальмаг
үүлэртэй улаан тулгатаа, хоёр болдогсорон
эбэртэй хара толгойтой хурьдагатаа тон зыг-
гээр наадааг, конфетэ, саахараар гээдэнэ
хүндэлдэг бэлэй.

Нэлэгдэһэн эдэ гурбан ашанар дээрэ үшөө
нэмэлтэ нэмэхэдэ: дүрбэтэй Дон-
док хоёртой Самбу хоёр СССР оронойгоо
эгээл баруун хилын Брест городто сэрэгтэй
алба хэдэг офицер эсгээтээ, эмшэн эжытээ
ажаһуудаг, гурбатай Булад, нэгтэй Баатап
нууу Улаан-Удэдэ, Дарима, Сэсэгма, Та-
вара басагад таабайгаа түрэнэн нутагтаа
яли-сэдта ябадаг.

Май нарын 9-дэ, Илалтын үдэр, эдэ арбан
ашанар эжы, абанатараа таабай төөбини хо-
ройгоо гэртэ сугларжа, түхэрэн столынь
шэмэглэн нуулаа. Ушарынь хадаа таабай
төөбини хоёрны теби наһа гүйсэлэн, сохо-
той малшадаар 30 жэл хүдэлһэн ойгоо тэм-
дэглэхэдэ ашанараа бултын уриһан байгаа.
Төөбини үншэй бэлдэхэ эхилһэн үрмэ, ху-
рууд, айруул, мейһотой шаанги, зөөхэй, буу-

за эдижэ саадад, хоёртой
наһай удаа эхэ ашанар өө-
бинуудые таалсажа эхилбэ.
дүрбэтэй Дарим:

— Би нэгэ таабартай, нэ-
— Энэ дэлхэе тойрохо
хэзүй юун бэлэй?
Бэшэн ехэл бодомжлоно,
гоо набаданад, харин би
нуунад, Тингээр Бресттэ
раа үргэжэ:
— Би, таагаа — спутни-
— Зүб, Дондок, бэрхшэ,
таабари таалга.
— Зай, Ангай зүргөөр
лан байдал сахидг хэн би-
— Ши өөрөө ангиушан
ангуушан болохо гэдэг
нуунадаа.

Ангуушант, Таагаагай
лобол, жижжэн ан хорос-
гай, буга хандгай агна-
тоомтойгоор хэлбээ.
Дондок, шинни таабар
гээд, нүбэлгэн ухаатайда
Баяр нуруунаа бодобо:
— Хилын харуушан, пор-
— Зүб, Баяр, зай, ямар
буһатэй торгон таргилын,
Тоной тойруулан үншэ-
шуурадаг хэн бэ?
— Төөбин, төөбин, — гээ-
шобо.
— Тамхи татадаггүй, а-
шудтэй хэн бэ? — гээд
таабари наһажархидан ха-
хнээр адаллаа.
— Таабай, таабай, — гээ-
ялдахад.
— Таабай, төөбини хоёр-
найхан юун бики? — гээд
— Төөбини гуулин зүб-
алтан бэлэйл, таабай бай-
буһатэй торгон таргилын,
Гэр соо байһан хүнүүд,
эр хүхилдэн алыгаа таш-
тэбэри.

ЭРХИМ ДУУ

ЗОХЁОГЫТ

Дуудай Догонь сельсоветэй
гүйсэдком, «Россия» колхозэй
правлени тус конкурсые со-
носохо.

Догонь тухай зохёолуудые
олшооруула, түрэл хизаартаа
хүнүүдэ дуруулан хүмүү-
жүүлээр, хүн зоной ажалые,
байдалые харуулаар, шэнэ
дууныудые зохёоложо, нутаг-
гай уран найханай коллекти-
вай репертуарые баяжуула
гээшэ конкурсын гол зоринго
болоно.

Хоорой, ганса дуушанай, во-
кальна бүлэгтэй дуулахаар дуу-
нууд конкурсодо абажа боло-
хо.

Нэгэл шатада — 1988 оной
декабры соо концертын гур-
маар конкурс үнгэрэгдэхэ юм.
Эрхим дуунуудай түлөө эм-
хидхэлэй комитет имээ шан-
гууд тогтоодо.

Нэгдэхим нэгэ шан — хүжэ-
мэй түлөө 150 түхүрэг, үгье
түлөө 100 түхүрэг;
хөөрхэй хоёр шан — хүжэ-
жамэй түлөө 100 түхүрэг, үгье
түлөө 70 түхүрэг;
хүжэмэй түлөө 70 түхүрэг,
үгье түлөө 50 түхүрэг;
урмашуулын гурбан шан —
40-30 түхүрэг.

Гадна харагшадай дурые та-
таһан дуун 50 түхүрэгтэй тус-
хай шанда хүртэхэ байна.
«Дуунуудай конкурсо» гэнэ
нэмдэгтэйгээр 1988 оной
ноябрын 1 болотор зохёол-
нуудаа имээ адресаар абуула
гээбэ:

674439, Шэтын область, Мо-
гойтын район, Догонь нуурин,
колхозой правленид гээд гү,
али эмхидхэлэй комитедтэ.

УЛААН ТУГТА АЛАС-ДУРНЫ

ОКРУГТОЙ ДРАМАТИЧЕСКАЯ

БҮРЯАД ОПЕРО БОЛОН БАЛЕДЭЙ ТУ-
31-нэ ИЮНИИ 29 ХҮРЭТЭР ЗҮЖЭГҮҮДЭ

Майн 31, июниин 5, 11, 25
«БАЛЛАДА О ДЕСАНТЕ»
(Афганистан 80-яд онуун)
драма

Июниин 3, 19, 26, 29
«ТАБЖНАЯ ЛЕГЕНДА»
Хоёр хубитай драма

Июниин 4, 12, 20, 23
«МУДРОМЕР»
Шог ёгто комеди

Июниин 8, 16, 22, 27
«ХИШНИЦА»
Хоёр үйлэтэй трагикомедия
О. де Бальзагай зохёолой үндэ

Июниин 2, 9, 15
«КОЛЕЯ»
Хоёр үйлэтэй драма

Июниин 7, 13
«ЕДИНСТВЕННЫЙ ВНУК»
Хоёр үйлэтэй комеди

Июниин 6, 10, 14, 21
«ЦИЛИНДР»
трагифарс

Июниин 1, 17, 18, 24, 28
«МОЯ ЖЕНА — ЛУГВИ»
Хоёр үйлэтэй комеди
УХИВУУДТЭ ЗОРИУЛАГДАНА

Июниин 1, 5, 19
«ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНАЯ»
онтохон

Июниин 9, 12, 26
«ИЩИ ВЕТРА В ПОЛЕ»
онтохон

Театрай ахамд режиссер Б. СВЕТИЦ-
Удрын зүжэгүүд 19 час 30 минуттаа.
Ухивуудтэ зориулагдана зүжэгүүд 10
2-36-00, 2-39-13, 2-36-72
хонхондо болоно.
Коллективээрэ захия хэжэ,
билеудые абахада болохо.

Түрэл нутагаймнай түүхэнээ

ХОНГООДОР УГСААТАН ТУХАЙ

(Арадай домогһоо)

Захаанин буряадуудай угэй бэшгүүд соо хонгоодор зон
тухай нэгэ имээ домог бии юм. Хэдэн зуун жэлэй саада гээ
Монголодо Хонгоодор Хотогойто гэжэ нэрэтай аха дүү хоёр
ажаһууһан гэхэ. Хонгоодор юун хубуутэй байһан? Ашхай,
Ашата, Холшэ, Даша, Найдар, Нашан, Бата, кара Бадархан,
Боролдай, Боллодой, Хонгоодор зон долоон хушуун, Хотог-
гойто зонини табан хушуун боложо һууһан байна.

16—17-дохи зуун жэлүүдтэ Халхин болон Джунгарини
хаашуудай хоорондо ехэ дайн болоһон юм. Халхин хаан Энх-
ээ Амгалан (Канси) гэжэ оронойгоо дүрбэн хаашуудай сэр-
эгтэй хүсүнүүдые нэгдэхэдэ, Джунгарини газарые эзлэхэ на-
наатай довтолһон байна. Джунгарини сэрэгүүдые Галдан Бо-
шогто, Давааца, Амар Санаан, Шонно Баатар, Шудармаан гэг-
шэд ударидажа, Халхин дээрмшээд урдаһаа эрэлхэг зори-
гойгоор тэмсэлэн юм. Энэ ехэ шуната дайһаа бээс абара-
гаа олон тоото монгол утан, дайнай газарһаа хойшоо тэр-
елжэ ошоһон юм. Жэшээн, хельмаг зон тэрэ үедэ нүүжэ,
егээр Волго мүрэнэй эрьедэ нуурижаһан байна. Мүн олон
монгол угсаатан дайнай газарһаа тэрэдажа, Ангариин, Худайн,
Охойн, Дэлэн голоор, Аха нутагтаа ошожо һууһан юм.

Джунгарини сэрэгшэдэй нэгэ бүлэгые ударидажа Шудар-
маан гэжэ Халхин сэрэгүүдтэй тэмсэхэ, түрэл дайдаараа
нүүдэл абаһан гэхэ. Халхин сэрэгүүд Шудармаанай хоёр ху-
бүүнхэ ехэ хото абаашажа, толгойн савзаар хороһон байна.
Тинхээдэй Хонгоодор болон Хотогойто хоёрой хушуунууд
дайнда бэлдэхэ. Халхин дээрмшээд урдаһаа тэмсэлэн юм.
Хонгоодор зоной сэрэгүүдые Ута Байма баатар ударидажа
абаһан. Нүүлдэн Ута Байма баатар хонгоодор зоноо, сэрэгүү-
дэ дахуулжа, Боготонны абаае дабажа, Эрхүү голоор Түнх-
эн нутаг ороһон байна. Түнхэнэ Джунгаринаа, Халханаа
тэрэелжэ ерэнэн зоной олоор һууһанда, хонгоодор зоной зар-
иманиинь Алайр, Хүй руу ошоод, тинхээ нуурижаһан бей-
даг. Хонгоодоруудай зариманиин Түнхэнөө Захааминда
1727 оной нүүлээр хилын харуунда элгээгдэхэ байна. Мүн
Алайрһаа Аха нутагтаа хонгоодоруудай зариманиин тэрэл
үедэ хил харахаар элгээгдэхэ, нуурижаһан байна.

Хонгоодор угсаатан олон аймагууд боложо хубаардаг. Жэ-
шээн, Шуражанай, Тайбажанай, Боллодой, Бадархитай, на-
барнуудай, Буруутанай, Шешоолой гэжэ мэтэ аймагууд бо-
лодог.

ГЕРОЙНУУДАЙ

ГУДАМЖАДА

Хорин түб һууриной ажал-
шад Советскы Союзый Герой
Д. Ж. Жанавай болон Афга-
нистанда интернациональна
уялгаа дүүргэжэ абахадаа,
баатаршалга гарган, ами на-
һаа үгшэн Баатар Санжиевай
үйлсэнуудэй найндарые үнгрэ-
гээб. Энэ найндэр үнгрэгэлгын
урда тээ Жанавай, Санжиевай
үйлсэхид гудамжаа эсбэр-
лээ, гэрэйнгэ газархи пали-
сиднигуудые сагадаа. Үдэрэй
гурбан сагта зон сугларжа,
энэ найндарые поссоведэй
гүйсэдкомтой түрүүлжэ П. И.
Краснопеев нэгээ, Энэ хэм-
жэ ябуулгада ажалай ба дай-
най ветеранууд, Хорин хоёр-
дохи дунда нургуулин эдир
сэрэгшэд хабаадсалса. Эндэ

Улаан-Одоной соёлой байшан-
гайхид, барилгашадэй клубай
хүдэлмэрлэгшэд шадабарияа
харуулаа.

Энэ найндэртэ ажалай ба
дайнай ветеран Иван Григорье-
вич Тугаринов үгэ хэлээ. Тэрэ
дайнай дүлэтэ жолнуудта
стрелково ротын командир
ябаһан, Дайшалхы Улаан Тугай
орден, дайшалхы медальни-
даар шагнагдаһан юм. Тэрэй
удаа дайнай ба ажалай вете-
рануудта болот барюулагдана,
Удхышгүй мэргэн буудалда-
дай мурсыон үнгрэгдэхэ.
Эндэ арбадахы классай нуга-
ша Баатар Баянтуе оорынсо
зоһохон «Интернационалист-
сэргын» һуулинын харгыт
гэжэ шүлэг уншаа. Энэ шүлэг
Баатар Санжиева зориулга-
даһан юм. Найндэр дээрэ Эр-
жени Батудоржиева дуулажа,
Таня Лопцова хатаржа, Жанае-

